

A

184

XIV.

David Feneuc:
Acta Synodi

In oppido Thorda
caelestinae.

1558

Vapores. Bruckenthal Kofers
VIII. H. i.

R. H. K. II. 1717.

ACTA SYNODI

PASTORVM ECCLESIAE

Nationis Hungaricæ in Transyl-
uania, Die Apostolorum Philippi
& Iacobi, Anno

M. D. LVIII.

In oppido Thorda celebratæ.

Quibus adiunctum est iudicium inclytæ A-
cademiæ Witebergensis, de controuersia Cœ-
næ Domini à Clarissimo & doctissimo
Viro Philippo Melanthe conscriptum, Eccle-
sijsq; Transylvanicis transmissum.

DIE ET ANNO VT SVpra.

INTIMATIO PRAEMISSA

actioni Synodi.

Salutem & omnis boni incrementum, à Deo patre misericordiarum, per Christum, precor omnibus fratribus, in Christo congregatis.

Beatus populus, qui scit iubilationē, inquit Psalmista: In quo dicto nobis & Ecclesiae formam & cultum, qui in ea praecipue elucere debet, proponit.

Vt autem humana societas civilis tunc beata esse dicitur, quando ipsa nomen suum intelligit: sic & in Ecclesia, cū docentes, tū discētes florent, cum nominis sui auctoritatem assequuntur, & ad viuum exprimere conantur.

Est igitur Ecclesia populus beatus, per Spiritum sanctum sanctificatus, qui singulari beneficio Dei, per Verbum & Sacramenta, incorrupte administrata, collectus, in eum finem, vt Deum celebret & inuocet, & sit particeps omnium bonorum, à Deo promissorum.

Hunc solum agnoscimus esse cœtum, quem Deus diligit, & cui quoque sua bona vult adplicare, nihil facientes, q̄ mūdus & impij in externis bonis collocant summam fœlicitatem: quibus idem ad contumeliam nominis Domini vtrūtur. Quæ dum fiunt nequaquam imaginandum est, aut non esse Ecclesiam, aut eam non curæ esse Deo. Non enim secus agitur,

A 2

quàm

4
ACTA SYNODI THORDENSIS.

quàm cum Pater familias conuocatis suis gallinis & columbis proponit escam, quam voraces & rapidi corui aut cornices præripiunt, ad suum interitum. Sic & impijs euenire statuamus.

Vt igitur Psalmista non à potentia & diuitijs mundi huius Ecclesie descriptionem summit, sed ab interna beatitudine, & Spiritualibus bonis, quæ ei sanguine Christi parta sūt: Sic sciamus in eo potissimum manifestari hanc beatitudinem, si non solum ipsi alios docuerimus Dei bonitatem, misericordiā & Veritatem predicare: verum & nos ipsi, quasi in aciem collocati, primi depulerimus calumniatores, non dicētes iubilationem Domino Deo nostro, sed potius maledicentes, & euacuantes eius patefactionis, quæ Iohan. 1 extat, Et Verbum caro factū est, fundamentum, vt nihil, præter puri hominis substantiam, in hoc Verbo assumente humanam naturam, relinquant. Quod vt bono modo & ordine fieri possit, ex fontibus doctrinae Christianae, & solido eius verbo faciamus. Et sciamus ideo hos congressus institutos esse, vt singuli nostrum edocti in sua statione perseverare possint.

Quare vobis præsentibus, pro autoritate officij, mandamus, vt primo cō-
cioni, deinde huic ac-
tioni intersitis.

Dominus benedicat vobis omnibus.

Franciscus Daudis Pastor
Ecclesiae Colloßen. ac
Superintendens.

ACTA SYNODI THORDENSIS.

Agnoscamus sanè præcipuum munus hominis Christiani esse, vt puram de Deo doctrinam & Sacramentis discat, audiat, & in vita ad vera exercitia pietatis referat. Recte enim dictum est, Non facile dogma aliquod adhærescit, nisi idem sæpe legatur, audiat, & in vita ad vsum transferatur.

Quod vt non solum ab auditoribus in genere requiritur, ita à Ministris Ecclesiæ quoque sigillatim exigitur, sicut manifestè dicitur: Labia Sacerdotis custodient scientiam, Legemque ex ore eius requirent.

Quapropter omnibus Ministris curam lectionis & cognitionis codicis veteris & noui Testamenti Sancta Synodus mandat, ne expresso verbo Dei posthabito, quisque sui cordis figmenta sequatur, Sed adstrictus sit ad Legem & Testimonia vocis Propheticæ & Apostolicæ, vt Isaia, s: dicitur.

Misera certe est facies Ecclesiæ, audimus enim cum vero dolore & gemitu, plerosque Ministrorū Ecclesiæ carere instrumento veteris & noui Testamenti, vnde non nisi lerna malorum, occasio prauitatis hæreticæ, & maiores tenebræ in Ecclesiam Domini subrepere possunt, quam vnquam vlllo tempore extiterunt.

Volumus igitur, ut Domini Archidiaconi primo quoque tempore in suis Comitibus, perlustratis Pastoribus & Ministris Ecclesiarum, iuxta morem veteris censuræ Ecclesiasticæ, eos qui carent

ACTA SYNODI THORDENSIS.

Biblia, ab officio docendi deponant, quousq; & libris instructi, maiori cum fructu docere & præesse possint, & sese veris exercitijs pietatis subiicere.

Causam facti huius satis grauem habemus. Audimus enim nobis obijci, qd ad luxum & intemperantiam Sacerdotes facile habeant, quod insummant: verum ad coemenda necessaria media artis sue, semper paupertatem obijciant.

Ex hoc igitur fonte Prophetarum & Apostolorum iudicamus hauriendam esse omnem doctrinam, eamq; veram, solidam & firmam esse, ab ipsoq; Deo, per Spiritum sanctum prolatam, vt Diuus Petrus in priore sua Canonica docet Epistola.

Quare ab ea doctrina, & Symbolis, Apostolorum, Nycæno & Athanasij digredi nolumus.

Manifestè autem fatemur, Vnū esse verum Deum, trinum in Personis, sese patefacientem in verbo suo, edētem promissiones, & miracula, quæ sūt fulcra certitudinis illius, qui filium, Imaginem suā consubstantialē, ab æterno genuit, Certo tamen tempore, iuxta promissionem factam Patribus, ad assumendam naturam humanam cœlitus ad nos dimissus est: Qui & pro nobis factus victima, verè Iusticia & Salus nostra est: A pud Deum Patrē causam nostram agens, & preces nostras deferens.

Hunc secundum diuinitatem Patri æqualem esse, secundum humanitatem verò minorem esse fate-

mur

7
ACTA SYNODI THORDENSIS.

mur, Et proprietatem vtriusque naturę, sine mixtione aut confusione, retinemus. Nequaquam tamen sic proprietatem naturarum anxie & scrupulose urgendas esse censemus, ut unio eius hypostatica, per aliquam exclusivam, dissoluatur.

Grauem etenim sententiam à Diuo Iohāne sci-
mus esse prolatam, dignam observatione in Eccle-
sia, tanquam Regulam iudicii. Omnis Spiritus, inquit,
qui soluit Iesum, ex Deo non est.

Agnoscamus igitur hunc filium Dei, verum Deum
& hominem, nostrum esse Mediatorem, Non se-
cundum humanitatem tantum, quę doctrina soluit
Iesum; sed secundum utramque naturam. Subiectio
enim & obedientia filij, ut Hylarius ait, non mutat
essentiam diuinam, nec degenerem facit eius na-
turam.

Hanc sententiam confirmat dictum Athanasij,
quod in eius Symbolo recitatur. Perfectus Deus,
perfectus homo, ex anima rationali & humana car-
ne subsistens. Unus non conuersione diuinitatis in
carnem, sed assumptione humanitatis in Deum. V-
nus omnino, non confusione substantiæ, sed unitate
Personæ.

Agnoscamus igitur talem Mediatorem &
Pontificem nostrum esse, qui vtraque, diuina &
humana natura sit præditus, qui etiam in Mi-
nisterio suo & actione Cœnæ suæ, non solum

ACTA SYNODI THORDENSIS.

non solum diuinitate præsens sit, verum etiam Corpore & Sanguine suo.

Contraria his docentibus & profitentibus, ac tantum de altera natura disputantibus, denegamus consuetudinem & consortia Ecclesiarum nostrarum & eos ut membra putrida (nisi resipuerint) rejicimus, & damnamus, quocumque tandem nomine censentur.

Scriptum Clarissimi & Doctissimi Viri Philippi Melanthonis, de controuersia Cœnæ Domini, deliberatione & voluntate inclytæ Academiæ Wirtembergensis Ecclesijs Transylvanicis transmissum, agnoscimus Veritati diuinæ esse consonum, quia loquitur de tota Persona, & non separatim de altera tantum disputat natura, ut Hostes Cœnæ Domini, eius substantiam euacuantes, faciunt.

Quæ in hoc scripto de Idolis & abrenūciatione zelo tranquillitatis & concordiae adiunguntur, & pie & modeste intelligi interpretarique volumus de eo enim, quod non est, minus rixandum est. Idola enim Dei virtute & gratia ex nostris Ecclesijs sublata esse pii sciunt & vident. Quomodo uero quidam, & hi pauci, cum scandalo magno & contumelia religionis & Nominis Dei, idola, quæ diuina scriptura sordes & abominationes vocat, in oratorijs suis, tranquilla conscientia retinere possint sane non videmus.

Cum autem mortificatio Carnis, exercitium
Poeni-

9
ACTA SYNODI THORDENSIS.

Pœnitentiæ & cōfessio Legis semper in Ecclesia Domini vrgenda sint, ac hunc morem in Ecclesijs nostris retineri uideamus, ut ante Baptismum Susceptores uel Patrini Testimoniū doctrinæ & Professionis suæ reddant, ut Pastores & Ministri Ecclesiarum vilitas abrenuntiationes & in posterum quoq; retineant, concludimus. Edocendi enim sunt adulti in hac sacra actione, cum de fœdere diuinitus instituto, tum de stipulatione & obligatione alterius partis facienda, pro more, qui in percuciendis fœderibus passim obseruatur. Item, de ipsa immersione & significationibus, quæ omnia & in forma Baptismatis, & ipsa abrenuntiatione declarantur. Imò omnes p̄i semper parati esse debent ad dicendum cum sancto Rege: Vota mea Domino reddam in conspectu timentium eum.

Priuatam uero Absolutionem, præter multiplices eius utilitates, necessitas quoq; ipsa requirit.

Postremæ huius senectæ mūdi magna est securitas & licentia. Quare ut homines in ordine & disciplina retineri possint, cærimonias Ecclesiæ, etiam per se ad yaphoricas, ut sunt, Introductio nouarum nuptiarum, Item puerperarum &c, obseruari uolumus, propter doctrinam et cōmonefactionē, propter disciplinam & ordinem; ut D. Epiphanius define cærimoniarum loquitur.

Præsentia pericula, et Ecclesiæ forma tristis nos commonefacere possunt de uera et ardenti nominis

B

diuini

10
ACTA SYNODI THORDENSIS.

diuini, et peritione auxiliij eius. Quare ut pastores Ecclesiarum tribus diebus in hebdomada, videlicet, feria secunda, quarta & sexta, publicas preces recitari curent statuimus, & vna cum populo fiant supplicationes, pro regni huius afflictissimi conseruatione, Magistratus vita & defensione &c, vt verbū Dei requirit, & à sancto Propheta Ieremia præcipitur: Orate, inquit, pro regno Babylónico. Quia in pace illius erit & pax vestra.

Videmus præterea absurdum & inusitatum morem, cum maximo contemptu verbi Dei & Religionis, in Ecclesiam Domini per Sectarios inuectum esse, videlz, vt ex medio agmine rusticorum, sine precationibus proficientes, instituant contiones. In peragendis deniq; sacris nulla veste decenti & composita vrantur. Vt igitur decentia aliqua retineri possit, officia sacra peragentes, vt veste linea alba conuenienti vrantur, æquitas ipsa & publica honestas requirit.

Cum magno mœrore fatemur & nos ipsi magnam paucitatem & raritatem vere docentium esse in Ecclesia. Vnde morem quoq; nociuum inductum esse agnoscimus: qui vt corrigatur oportet. Audimus enim non paucos ex Pastoribus Ecclesiæ esse, qui equitando aliquot Ecclesias perlustrent, & propter mercedem questumq; singulis suam locent operam. Cum autem vnus vir non trium aut quatuor Ecclesiarum curam agere possit, verum ne vni quidem

ACTA SYNODI THORDENSIS.

dem pro debito sufficere, omnino huiusmodi actiones incongruas prohibendas esse agnoscimus: Et mandamus, ut in quibus locis antea pastores Ecclesiarum ratione redditum sese alere potuerunt, ne quis pastorum eos redditus intercipiat, aut qualicumque pre-textu sibi applicet, Verum sit contentus suo proprio stipendio. De pagis, ut vocant, filialibus, diuersum esto iudicium.

Præceptum filij Dei grauissimum extat: Videte, ne corda vestra grauentur crapula & ebrietate. Et horrenda quoque exempla punitæ intemperantiæ & ebrietatis quotidie audimus & videmus. Ne quid interea dicamus de cæde & libidinibus, quæ ex intemperantia oriuntur. Amicè igitur & fraternè singulos Pastores & Ministros Ecclesiarum rogamus, ut nocturnas compotationes, œnopoliorum & tabernarum ingressus, & inhonesta sodalia vitent, Et qui suos habent alios ex frumēto redditus, nouum morem epocillandi vīna, & alios illicitos quæstus intermittant, Ne violasse videantur præceptum Christi, & minus suo satisfacisse officio, quod inter reliqua illud est, Ne sint turpis lucri cupidi. Porro qui admoniti per suos Archidiaconos mores & vitam emendare neglexerint, secludantur ex numero piorum Pastorum.

Creuit impietas & contemptus erga Verbum Domini. Accedente verò feritate Cyclopica,
B. & impu-

ACTA SYNODI THORDENSIS.

& impunitate, multi grassantur in Ecclesiarum reditus, & eos expilant: quæ res extremam desolationem, cum templis, tum scholis minatur. Hoc malum si non omnino tolli, quod fieri præsentissimum erat, tamen mitigari & prohiberi ut possit enitendum est. Volumus igitur, ut quilibet ministrorum, etiam præsentis vocatione, nequaquam officium subeat, nisi ex consensu Superintendentis, aut Archidiaconi: qui inter reliqua magis necessaria curet. Primum, ut redditus defalcati & intercepti restituantur, ac sic tandem Minister admittatur. Secus facientes, à munere docendi arceantur: ne propter quorundam proteruiam, inexprimibile malum in Ecclesiam Domini inducatur.

Singulare Dei beneficium est in genere humano ordo Politicus & Ecclesiasticus, Et eam harmoniam superiorum erga inferiores præceptam esse scimus, Rom. 13. Et vult Deus, ut inferiores superiores audiant, & ab ijs regantur. Quare rectores scholarum, tanquam inferiores, suis pastoribus debitam obedientiam & officia tribuant. Econtra vero, Pastores Ecclesiarum suis rectoribus scholarum, tanquam coadiutoribus & membris eiusdem Ministerij, pro ratione & modo facultatum suarum, victum & amictum, reliquaque officia communicationis charitatiuæ nequaquam denegent.

Nihil opus est articulis & legibus, si homines suum facerent officium, agnoscimus. Verum cum
charitas

ACTA SYNODI THORDENSIS.

charitas & studium pacis efferbuerit, vt articulis quibusdā intra metas officiū sui contineantur, nostri esse officiū duximus. Huc accedit, q̄ cum multi suas male acceptas opiniones, patrocinio quorundam tue antur, ad summum Magistratum bona vt confugiamus consciencia testamur: postq̄ nos quesuisse concordiam, & aduersam partem, more Ecclesiastico, admonuisse certum est. Neq̄ hoc primum nostri temporis exemplum est: sed iam olim D. Augustinus Imperatoris Const. aduersus Hæreticos implo-
rauit auxilium.

Quare iterum pie singulos monemus, ne turbēt, iam satis superq̄ turbatas, Ecclesias Regni huius: Imò meminerint dicti Salomonis: Time Deum, Honora Regem, & ne te adiungas seditiosis. Aliās enim vt per Magistratum politicum seuerē puniantur, iustitia diuina requirit.

Oramus autem æternum Patrem domini nostri Iesu Christi, vt ipse flectat & gubernet mentes do-
centium & discipulorum, ad gloriam & honorē No-
minis sui, vt vasa misericordiæ illius esse pos-
simus, et ob signemur verbo illius, quem
admodum Ezech. 9: dicitur, Vt
dolentibus & gementibus
propter mala Ecclesiæ
parcatur: Amē.

44
IUDICIUM INCLYTAE ACADE-
miæ Witebergensis de controuersia Cœ-
næ Domini, à Clarissimo & doctissimo
Viro, Philippo Melanthere conscrip-
tum, Ecclesijsq; Transylvanicis trans-
missum: Anno Domini,
M. D. LVIII. Die
XVI. Ianuarij.

S Quilibet hō debet corpus christiāæ doctrinæ inte-
grum discere, & statuere, se uelle ciuem esse ue-
ræ Ecclesiæ Dei. Et debet considerare, quæ et ubi
sit uera Ecclesia: iuxta dictum, Credo esse Ecclesiam
catholicam, Sanctorum communionem.

Debet etiam cogitare, Quid inuocet, et ad ueræ
Ecclesiæ inuocationem adiungere suam inuocatio-
nem, et fugere manifesta idola, Ethnica, Mahometi-
ca, Papistica.

Multi autem passim vagantur, q̄cum non curent
præcipuam doctrinæ Christianæ partem, excerpunt
quædam minus necessaria, de quibus tumultuantur
sine fine. Vt fit ab ijs, qui de statuis, et de abrenuncia-
tione, ut nominant, quæ sit alicubi ante baptismum,
litigant.

Omnino

Omnino necessarium est discernere in doctrina, et cultibus diuinis, res necessarias, et nō necessarias, sicut Syracide tertio capite dicitur. Quæ mandauit tibi Deus, ea cogues sanctē

Ac in non necessarijs aliqua etiā infirmis cōdonanda sunt, ne Ecclesiæ faucia & mœstæ magis faucientur.

De statuīs necessaria est doctrina, ne adorentur, nec ad eas fiant concursus. Sed remouere omnes statuas & picturas ex priuatis & publicis ædibus, non necesse est. Optarim igitur non moueri tumultus de eis auferendis ex templis. Sed si quis remouet: etiā non volo cum damnari, Prasertim si remouet sine seditione. Et in neutra parte moueri certamina uelim.

Professio & Abrenuntiatio in Baptismo adulatorum prorsus necessaria est. Sed infantuli recipiuntur, & verē fiunt mēbra Ecclesiæ per Baptismū, etiamli professionem & abrenuntiationem nec faciunt, nec facere possunt. Volo tamen publicam precationem Ecclesiæ pro infantibus ante Baptismum fieri. Volo & legi testimonium Euangelij: Si nite paruulos venire ad me. Hæc retinemus in nostris Ecclesijs, precationem & lectionem ante Baptismum infantum.

Si quæ verba sunt in exorcismo, & in professione, de quibus litigant nonnulli, ego quidem de
eis

IVDICIVM ACAD. WITEBERG.

eis nullas rixas moueo: sed condono quædam consuetudini.

Alicubi in Ecclesijs, recte docentibus, exorcismi & illę professiones, quę fũt per susceptores, abolitę sunt. Dedi consilium, ne restituantur, ne nouę rixę oriantur.

Dicar sane timidus et frigidus, quia nolo de talibus rebus rixari.

Ostendo me ciuem esse huius verę Ecclesię, quę amplectitur confessionem nostram, quę extat: & quædam infirmis pijs condonanda esse scio.

Sed scio, motis controuersijs, etiam leuibus, postea certari ira & odijs. Hęc mala deploro: Et precor filium Dei, vt et seruet Ecclesiam, et nos in ea, et nos gubernet.

De Cœna Domini difficilius
est certamen.

Sed Papistici errores manifesti sunt, qui extra institutum vsum circumgestant panem, reponunt, offerunt, et ibi adorant.

Contra hos tetros errores tenemus Regulam, Nihil habet rationem Sacramenti extra institutum vsum. Quia creatura non potest instituere Sacramentum.

Hac Regula posita, multę falsę adorationes ruunt. Nec Eccius poterat hanc Regulam refutare in conuentu Ratisponensi.

Postea

Postea, de instituto usu in vera Ecclesia, de mādū-
catione, adfirmo prorsus, filium Dei verē & sub-
stantialiter adesse præsentem in Ministerio
instituto. Quia persona est, ab æterno Patre
missa, vt proferat Euāgelium ex sinu æterni
Patris, & sit efficax, ac colligat Ecclesiam.

Hæc persona in hoc ministerio sic adest
vere & substantialiter, & est efficax, ET
COMMUNICATIONE CORPORIS
ET SANGVINIS SVI facit nos sibi mem-
bra, Et sese, & beneficia sua nobis adplicat,
Sicut & Hylarius dicit: Hæc sumpta & hausta, fa-
ciunt, vt Christus sit in nobis, & nos in ipso.

De hac communicatione in sumptione
loquitur Dominus: Accipite, Mādūcate &c.

ET DE PRAESENTIA FILII DEI in
Ministerio homines docendi sunt: Et de ap-
plicatione, qua seipsum nobis adplicat, &
nos sibi membra facit, VERE ET SVB-
STANTIALITER PRAESENS.

Nec fingatur Cæna esse INANE SPEC-
TACVLVM.

Existimo autem, consuli posse communi concor-
diæ, si intra formas loquendi vtriq; maneant, quas

C

in con-

IUDICIUM ACADEMIAE WITTEBERGEN.

in Confessione nostra posuimus: quam mitto.

Non defendimus ea, quæ extra institutum vsum
Papistæ addiderunt: quibus remotis, existimo pos-
se concordiam in Ecclesijs vestris constitui. Et oro
ipsum filium Dei, Dominum nostrum Iesum Chris-
tum, vt semper Ecclesiam sibi inter nos colligat, &
nos gubernet.

Et ad Confessionem nostram, publicè editam, me
refero.

Hec scripsi, vt concordia Ecclesiarum consu-
lam, non vt atrociora certamina excitem, Et peto:
piè considerentur.

Die 16. Ianuarij, Anno 1558.

Philippus Melanthon
Manu propria.

VERBA CONFSSIONIS ECCLESIA-
rum Saxonicarum, Ad quæ D. Phi-
lippus in superiori scripto remittit.

Titulo, De Cæna Domini.

Sic erudimus Ecclesiam. Accedentes ad Cœnam
Domini, oportere pœnitentiam seu conuersionem
afferre, & accensa iam fide in cogitatione de morte
& resurrectione, & beneficijs filij Dei, quærere hic
confirmationem huius fidei: Quia in vfu Sacramen-
ti iustificatio, quæ ostendit, ad te quoq; pertinere
beneficia filij Dei. Fit & iustificatio, qd te sibi mēbrū
adiungat, & qd sit in te, sicut dicit: Ego in vobis &c.

19
DE CONTROVER: COENAE DOMINI.

Monemus etiam, Ne existiment propter hoc opus, seu hanc obedientiam, remitti peccata: sed ut fiducia intueantur mortem & meritum filij Dei, & resurrectionem eius. Et statuāt propter ipsum nobis peccata remitti, & velle eum hanc fidem hac communionefactione & resuscitatione confirmari. Cum hoc modo fides, consolatio, gaudium conscientiae, & gratiarum actio crescunt, prodest sumptio.

Nec admittuntur ulli ad communionem, nisi prius à Pastore, aut Collegis eius auditi sint, et absoluti. In hac exploratione interrogantur: saepe erudiuntur rudiores de tota doctrina: et deinde absolutio promulgatur.

Docentur etiam homines, Sacramenta esse actiones diuinitus institutas, Et extra usum institutum res ipsas non habere rationem Sacramenti, sed in usu instituto in hac communionem verè et substantialiter ad esse Christum, et vere exhiberi sumentibus Corpus et Sanguinē Christi: Christum testari, quod sit in eis, et faciat eos sibi membra, et quod abluerit eos Sanguine suo: sicut & Hylarius inquit: hæc accepta hausta, efficiunt, ut nos in Christo, et Christus in nobis sit.

F I N I S.

IMPRESSVM CLAVDIOPOLI

Transylvaniæ In officina Georgij

Hofigreuij, Anno M. D. LVIII.

Vége

Ures 2. és 20. oldal.

Ad.
F. & A. DAVIDIS.

Télégrammes:
DAVIDIS

TÉLÉPHONE N° 608.

Antwerpen den 11. Februar 1907

Hochverehrter Herr Bischof!

Wenn ich mir gestatte diesen Brief an Sie zu richten, so geschieht es in der Ueberzeugung, dass Sie es nicht debel nehmen, wenn ich Sie mit Folgendem belästige.

Im Begriff eine Familien Chronik zu schreiben, will es mir nicht gelingen ueber den Archidiakonus spaeteren Bischof von Klausenburg, des Namens Davidis, eines Zeitgenossen Luthers, dem man in Klausenburg ein Denkmal setzte ^{genügende Nachricht} zu bekommen. Ich wandte mich an die Stadtverwaltung in Klausenburg, blieb aber wie gesagt ohne Nachricht. Es ist selbst ein Buch ueber den ^{genannten} erschienen, dessen ich noch nicht habhaft werden konnte. Vielleicht ist es dort im Handel. Ein Johann David Davidis war 1606 Stadtpfarrer in Unna in Westphalen und soll von Ungarn stammen. Vielleicht ist hier die Verbindung zu sehen mit jenem Bischof Davidis von Klausenburg, der fuer seinen Glauben viel erduldet haben muss.

Aussagen die Sie haben sollten, werde ich Ihnen gerne durch meine Wiener Geschaeftsfreunde zurueckerstatten lassen oder Sie Ihnen per Post vorher einsenden, wenn Sie mir soche nennen wollten.

Also im Voraus meinen herzlichsten Dank und hoffe ich Sie werden meinen Wunsch erfuellen koennen, wofuer ich Ihnen ^{wirklich} von Herzen dankbar waere.

Unsere Familie ist dem Evangelium treu geblieben und nehme ich thaetigen Antheil an unserer hiesigen evang. Gemeinde und haben wir vor nicht zu langen Jahren sogar eine zweite evangelische Kirche erbauen koennen.

Ihren guetigen Nachrichten entgegen sehend, zeichne

Hochachtungsvoll

Bitte um Entschuldigung der Maschinenschrift, aber sie ist leserlicher!

Adolf Davidis

Levél
Dávid Ferenc
leszarmazottairól

Nagyreben Bruckental - levéltár.

G. & Fr. Teutsch gyűjtemény